

S'ALQUERIA BLANCA

FESTES DE SANT ROC 2020

DEL 9 AL 16 D'AGOST

Coberta : Autor fotografia: Cristina Martínez Mendoza
Lloc: Un racó de dins el poble

S'ALQUERIA BLANCA

FESTES DE SANT ROC 2020

DEL 9 AL 16 D'AGOST

ÍNDEX

4 · Salutació

6 · Pregó 2019

11 · Els Ripolls de s'Alqueria

22 · Programació de festes

24 · Mesures de seguretat i higiene

25 · El grip l'any 1918

30 · Col·laboracions

31 · Telèfons d'interès

SALUTACIÓ

Maria C. Pons Monserrat

Batlessa de Santanyí

Benvolguts curiablanquers i curiablanqueres,

Amb la celebració de sant Roc donam l'ensús a les vostres festes d'estiu i a l'espai de diversió que tant necessitam. Enguany, però, l'encetam de manera diferent, deixam enrere uns mesos difícils i trists que ens han condicionat i marcat el present i també el futur immediat. És per això que el nostre equip ha trobat encertat i necessari reunir-nos, encara que sigui en unes condicions estranyes i amb restriccions, i gaudir d'unes estones de bulla i diversió.

Que siguin uns dies alegres, malgrat tot, que ens permetin retrobar-nos amb amics i familiars i compartir un somriure o una rialla que tant de bé ens faran.

Molts d'anys i salut tenguem!

SALUTACIÓ

Maria Francisca Rosselló Rigo

Regidora i representant de la batlessa
a s'Alqueria Blanca

Estimats curiablanquers i curiablanqueres,

Hem arribat ja a les tan esperades festes de Sant Roc 2020. Com cada any, després de les diferents feines que es fan al camp amb aquesta canícula que a vegades enterboleix el nostre enteniment, la gent es prepara per fer uns dies de festa i retornar al camp per collir les ametles i les garroves. Enguany seran molt diferents als altres anys. Per desgràcia tot és diferent enguany, encara que hi haurà festes, o així ho esper a hores d'ara quan escric aquesta salutació. No seran així com ens agradaria a tots nosaltres: poder gaudir tots plegats a la plaça d'un bon sopar, anar de taula a taula xerrant amb un i l'altre, fer un gin tònic amb els nostres amics el dia d'una verbena, ballar d'aferat amb la teva parella al mateix temps que li dius que l'estimes, reunir-nos amb gent que just ens veim per les festes... Seran unes festes en les quals haurem de tenir molt de seny i responsabilitat. Unes festes on, ara més que mai, hem de fer poble; on, malgrat el distanciament social i les mascaretes, estarem tots junts. Just començarem a guanyar aquesta lluita si anam tots plegats, tots a la una, i d'això el poble de s'Alqueria en sap molt. Confii amb vosaltres!

El programa d'enguany té com a principal atractiu la força de la nostra gent més jove. Davant la pandèmia ens hem d'estrènyer la corretja. Per tant, fa falta molta d'imaginació. I això és el que proposem un grapat de nines curiablanqueres: Imaginació i Creació. Aquests seran els dos ingredients màgics que posaran aquestes nines a les nostres festes perquè siguin un poc més especials. Moltes de vegades moltes de gràcies per aprendre a fer poble des de ben petits/es.

Segur que l'any que ve veurem com un mal somni aquesta pandèmia que ens ha tocat viure.

Per acabar, vull tenir un record per a totes les persones malaltes i per a les persones majors que no poden sortir de ca seva. I vos deman que tinguem un record molt especial, dins aquestes estimades festes de Sant Roc 2020, per totes aquelles persones que altres anys feien la festa amb nosaltres. Enguany, més que mai, desig que els seus ulls ens il·luminin aquestes nits estrellades de Sant Roc! Vetlau per nosaltres!

#totaniràbé

Molts d'anys, bones festes, visca s'Alqueria i VISCA SANT ROC!

PREGÓ SANT ROC 2019

BIEL MESQUIDA BARCELÓ

Uep aquí!
Uep allà!
Què passa aquí?
Què passa allà?
Da-li branca!

«Ya están al llegar las tradicionales Fiestas de *San Juan* de 1958» –de *San Roque*, perdó m'he equivocat.

«Con gran júbilo, os anuncia esta comisión organizadora, el programa oficial de los actos a celebrar en los días de tan íntima Festividad, al tiempo que se complace en invitar a todos, nativos, amigos circundantes, a compartir con nosotros tan paternal conmemoración.

Que una vez más, sean las fiestas patronales de Alquería Blanca, viva expresión de un pueblo que sabe rezar, laborar y divertirse, que el 26 de agosto estalle cristianamente nuestra alegría, y San Roque bendiga todas las horas, todos los afanes y todas las gentes que en el pueblo estén».

Camina caminaràs
es camí sempre canvia,
lo que ahir un no podia
dins es temps ho trobarà.

Però no t'entemeràs
Que tot sol fer molta via,
Ai ai ai, si arriba es dia
Que a defora et trobaràs.

«Pero tranquilos.

Veraneen apaciblemente en nuestras maravillosas playas:

Mondregó, Barca trencada. Calons des Burgit, de Se Torre, de Ses Sirenas, risueño Porto Petro y su mundialmente comentada Colonia del silencio, la primera en su clase».

Idò això deia, més o menys, el programa de l'any 1958. Molt ha plogut de llavors ençà!

Molt bon vespre i bon any, que l'alegria no és plany, que de voltros arribi, l'essència del Sant Roc d'enguany!

Any 2019, quin goig ser aquí dalt! Qui m'ho hagués dit?! De tot cor don les gràcies a les persones que m'han ofert aquest honor i han confiat i confien amb mi. Pot ser que a partir d'ara, ja no hi confiïn tant, eh... Però gràcies.

I és que fer un pregó és una tasca ben curiosa i més encara, si el fas endinsant-te a dins antics programes de festes. El primer que fas és aprendre moltes coses. I jo em demano: la gent deu llegir tot el que diu el programa? Vull dir, tot allò que no siguin els horaris dels actes; perquè si no és així, vos recomano que ho feu. Si vos hi endinsau més enllà de la programació, hi descobrireu tot un món curiós!

Un fet que he pogut comprovar fent els antics programes és veure com el món, la vida, Sant Roc, tot va canviant. Activitats que un temps es feien, ara ja no es fan –sense anar gaire enfora les gimcanes. I també actes que ara es fan i que un temps no es feien, com el vespre de paelles! Llocs que existien i ara ja no, com moltes coves per sa Teulera que ara romanen plenes de records i ferralla, tapades de terra i a sobre de qualcuna juguen a futbol.

La vida social i comercial del poble de s'Alqueria també ha anat canviant. Ho he pogut comprovar amb la llista dels comerços que col·laboraven o sortien publicitats als programes. Alguns encara existeixen, però molts d'altres formen ja part de l'ànima adormida del poble:

- Cafè Can Fidevè
- Carniceria Can Tomeu
- Bar can Marc
- Almega
- Art i Fang
- Restaurant Sa Residència
(en referència a l'etapa 1995-2018)

I molts més que en podríem dir!

Tot canvia dins aquest món globalitzat i és cert que hem d'estar oberts als canvis, però intentant no perdre i conservar la nostra essència. Perquè si no ho fem nosaltres –i quan dic nosaltres, vull dir tota la gent del poble–, ningú no ho farà en el nostre lloc. L'essència d'un poble la fa el poble, no la fa l'Ajuntament. Tampoc la fan els qui governen perquè els toqui o perquè hem pagat uns impostos i se'n destina un pressupost per fer festa... Tant de la festa, com del dia a dia del nostre poble ens correspon a nosaltres dur la capdavantera. Lluitar i fer feina pel que volem, actuar i no queixar-nos tant.

Per a mi fer aquest pregó és molt més que preparar un escrit, pujar aquí dalt el dia que comencen les festes i llegir-lo davant vosaltres, el meu poble. Se m'ha donat una oportunitat molt gran per expressar-me, però també per donar veu als meus sentiments i mostrar-vos-els. Avui les meves emocions vibren més que mai, avui puc posar el meu granet d'arena en un altre acte de les nostres festes de Sant Roc.

Perquè el simple fet de poder sonar la xeremia a l'inici de festes, per a mi, ja és experimentar una emoció molt gran. Crec que no passa any d'ençà que participi al passacarrer, amb tots els xeremiers del terme de Santanyí i els caparrots de s'Alqueria Blanca, que no m'emocioni. I és que quan anam a fer la volta pel poble, a mig camí em gir cap enrere i veig tot aquell estol de pares i nins que venen darrere, darrere, fent bulla amb els caparrots. I de tant en tant, qualche padrí o padrina que guaita pel portal cridat pel so de les xeremies, i dins els seus ulls puc veure una mar de sentiments. A mi em cau més d'una llàgrima quan ho veig. I és que veure aquells infants, que per a molts és el seu primer Sant Roc i veure també aquells padrins que tal vegada, sigui el seu darrer... És veure, tota una mar de vida curiablanguera. De viure s'Alqueria i de viure el poble. I caldrà fer atenció perquè sembla que de cada vegada això és més difícil. Per ventura m'equivoc, però no crec que gaire curiablanguers i curiablangueres puguin pagar les elevades quantitats que es demanen per viure a una caseta dins s'Alqueria Blanca. Voldran o podran viure-hi les generacions que vendran?

*De dalt sa penya contempl
es meu poble.*

De nom s'Alqueria Blanca.

*Cases aferrades i també de separades
El componen tot joiós*

*És vida de poble del que estic orgullós,
I dins es meu cor romandrà gravat
amb orgull i alegria,
que l'atzar triés es dia i es poble allà on
he nat.*

S'Alqueria Blanca, m'agrada blanca i també m'agraden les pinzellades de lila que té. M'agrada verda i marrona i no m'agrada grisa, ni negra. Sí que m'agradaria, però, que tingués un poc més de groc. No m'agrada eixuta, m'agrada humida. No m'agrada trista, m'agrada molt que sigui viva pels carrers i els carrerons de foravila.

Els matins a vegades vaig a caminar abans que surti el sol. Molts de pics et trobes qualcú que es confon amb la foscor i te'n duus un bon *susto!* Però sabeu que dona de gust veure foravila despertar i obrir els ulls! I si vas a caminar d'horabaixa, pareix que el pou del rei brolla persones de tantes que n'hi ha per aquell redol. Van i venen i algunes, els vespres d'estiu, es retroben per prendre la fresca i fer tertúlia al carrer, que ben poques en queden ja! A l'hivern tot canvia un poc, pels carrers no hi ha tanta vida. La gent fa foc a les xemeneies i queda més a recobro, però de tant en tant, també es canta pels carrers: serenates per les Verges i sales per Pasqua! I venga panades i rubiols!

I això que vos contaré ara, era per devers l'any 1983, quan va sortir un estol de salers a cantar sales i varen recollir: 135 panades, 109 rubiols,

20 botelles de licor i 64.250 pessetes. Quina festa que degueren fer, més d'un de per aquí segur que ho pot contar! Tot el poble va estar convidat a menjar panades, rubiols i també a beure. Els sonadors i cantadors es varen poder pagar un bon sopar amb el que recaptaren i amb allò que els sobrà pagaren obres del local i també uns altaveus!

I gairebé tothom va anar al ball de Sales!

*Clavellina, clavellina
Me vols donar un clavellet,
Que aquí hi ha un jove net
Que per tu plora i sospira.*

Quin poble! També això ha canviat!

S'Alqueria, per a uns, poble i per a altres, llogaret, però per a qui se l'estima, és més poble que llogaret. Poble antic, poble de passada, poble de mil i un colors i també de bones olors, com la d'ametler florit a finals de gener o el de coca dolça pels carrerons, quan comença el dia. També el de llenya cremada al forn al punt de mitjanit quan un se'n va a dormir, què me'n direu? Qui és que no duu gravat dins la seva memòria aquestes encisadores olors que et fan saber que ets a s'Alqueria Blanca.

*Pasta pasta, pastador
Que avui faràs un bon pa,
Si un tros me'n vols tu donar
Per donar a l'infantó.
Viurà d'aquest rosegó*

*Aliment de cada dia
Que no ens manqui a s'Alqueria
I el poder-ho compartir
Recordem amb alegria
Es forners que van partir.*

Entre programa i programa, un hi troba dites i veritats, curiositats i anècdotes, espigolades dels carrers de s'Alqueria i tota la gent que hi viu o hi ha viscut, batalles d'alguna guerra, baralles de joves per dur els vestits dels caparrots i els dimonis l'any 1973... I és que els programes són una gran font d'informació on el temps es col·lecciona damunt paper. Curiablanquers d'ahir i d'avui hi han plasmat les seves vivències i les del veïnat; com va passar tal fet, com va anar una anyada o simplement, descriuen el que tenen pensat fer. Ja he dit al principi de tot, que el temps passa molt aviat i les coses que s'han de fer, de vegades, es torben. Fullejava el programa de l'any 2006 en el qual ja es parlava de la manca d'infraestructures que tenia s'Alqueria Blanca, com el clavegueram i una ronda per treure el trànsit massiu de vehicles de dins el poble. A dia d'avui sembla que encara hi fan feina. A poc a poc i bona lletra, sobretot, i no passeu pena que encara que hagin passat 13 anys, tot arribarà!

Sempre he dit que xerrar d'allò que un no sap, fa mal xerrar i que tothom vol tenir sempre la raó, però difícilment admetem que ens hem equivocat.

Jo avui vos he anat dient un poc la meva i també he contat sobre coses

que han escrit els altres. Molts dels que sou aquí em coneixeu, sabeu que som aquell jove –o no tan jove– que sempre està per mig, que m'agrada el trull. M'agrada enfilat la bandera blanca amb altres curiablancuers i amollar els coets quan comencen les festes. Veure arribar la torronera és esclafir d'alegria, vol dir que Sant Roc ja és aquí. Amollar la traca de final de festes, el "fins l'any que ve si Déu vol"... M'agrada veure la plaça estibada el dia del ball i córrer perquè agafin la canya a les joies. M'agrada veure com la gent du la camiseta, encara que no hagi sortit del tot encertada... I veure com, any rere any, venen més infants darrere els caparrots. No sé molt bé d'on m'ha vingut tota aquesta il·lusió per aquest poblet. Sempre m'han dit que em paresc al padrí Tomeu de na Martina. No el vaig conèixer mai, així que no vos ho puc dir del tot cert, però si algú el va conèixer, ho podrà dir. I ara que xerram de padrins, voldria fer un petit incís per comentar que, tal vegada, el fet que sempre estigui per mig, potser sigui herència d'una altra persona. Una dona coneguda gairebé per tothom, que sempre va amunt i avall, una persona lluitadora i forta com un roc, com així ho ha demostrat al llarg de la seva vida. Per això padrina, Miquela de cas Tort, de gran voldria ser com tu. I si em permeteu, voldria que li dedicàssim unes mamballetes!

I reprenent el pregó, el que realment m'agradaria és encomanar-vos la meva

emoció per les festes de Sant Roc. Que els joves tornessin a barallar-se per dur els vestits dels caparrots, que sortís de vosaltres la força que mou el poble, hi hagi o no doblers per fer coses. Com a bons curiablancuers i curiablancueres sabem fer festes sense tenir un cèntim –o no ho hem sentit a dir tota sa vida?–, però crec que el pas del temps ens ho ha fet oblidar.

Avui comencen les festes de Sant Roc i com a pregoner d'enguany vos crit a la festa. Gaudiu-la al màxim, viviu-la de totes les maneres que sapiguen i si n'inventau qualcuna, l'any que ve la millorarem!

Curiablancueres i curiablancuers de vosaltres depenen les festes de Sant Roc, donau-li branca! Visquin les nostres festes i visca s'Alqueria Blanca! Visca la terra i visca la llibertat!

EL LLINATGE RIPOLL A S'ALQUERIA BLANCA

JAUME RIGO

Els llinatges que predominen més a l'actualitat dins la població de s'Alqueria Blanca, Rigo, Bonet, Barceló, Adrover, Vallbona, Rosselló i Pons, eren també dels més habituals dins la mateixa població ara fa 150 anys. En canvi, no tots els llinatges més corrents de la segona meitat del segle XIX, ho són també a l'actualitat. Si agafem com a referència els cognoms que duen els curiablancuers nascuts entre 1851 i 1900, n'hi ha quatre d'ells que en aquella època destacaven com dels més repetits i que actualment ja han desaparegut en el poble o estan a punt de fer-ho. El cas més significatiu és Sbert, un

llinatge portat per 74 persones nascudes a la segona meitat del segle XIX o bé de primer o bé de segon i ara és inexistent a s'Alqueria. Fins a 128 persones d'aquella època duen el llinatge Vicens, ara reduït a la família de *can Cabrer* resident a Portopetro i de *can Gollet* resident en part a Cala d'Or. Vidal (116 abans) i Rotger (anteriorment 100) tenen molt poca presència actualment.

No ens centrarem en cap d'aquests quatre llinatges esmentats, sinó en un altre cognom també habitual a s'Alqueria a la segona meitat del XIX, a la par amb altres que ja no hi són o estan en vies de desaparèixer

Els Ripoll actuals, nascuts o residents a s'Alqueria Blanca. D'esquerra a dreta Margalida Mayans Ripoll, Antònia Bonet Ripoll, Joan Bonet Ripoll, Antònia Ripoll Rigo, Margalida Ripoll Rigo, Pere Pons Ripoll i Pilar Pons Ripoll.

en el nostre poble: Alou, Banús, Burguera, Cifre, Covas, Ferrer, Garcias, Juan, Julià, Manresa, Picornell i Roig, la majoria d'ells amb més de 15 casos de l'època. Ens referim al llinatge Ripoll: 40 de les persones nascudes durant un segle, entre 1833 i 1936, portaven aquest cognom, reservat actualment a 7 persones residents o nascudes a s'Alqueria i presumiblement en vies de desaparició en el nostre poble. A diferència de tots els altres cognoms que hem relacionat, bastant corrents a la comarca des de segles enrere, a mitjan segle XVIII Ripoll era un llinatge pràcticament inexistent en el municipi de Santanyí, i molt poc present en els

municipis limítrofs. En canvi es podien trobar persones que portaven i encara porten actualment aquest cognom a la zona del Raiguer: Inca, Selva, Santa Maria, Lloseta, Marratxí i també a Sóller.

D'on procedeixen per tant els Ripoll de s'Alqueria Blanca? A l'octubre de 1851 començaren a enregistrar-se els batejos a la parròquia de s'Alqueria Blanca. El primer infant batejat que figura en el llibre amb el llinatge Ripoll fou Toni Ripoll Barceló, nat dia 12 de gener de 1853, fill de Baltasar Ripoll Barceló i Catalina Barceló Vicens. S'especifica que el seu padrí patern era un tal Toni Ripoll, natu-

ral de Sóller. Investigarem l'origen d'aquesta línia paterna i després de no trobar dades a la parròquia de Sóller, poguérem saber que Toni Joan Ramon Bonaventura Ripoll Reynés va néixer dia 21 de març de 1767 i fou batejat a la parròquia de Fornalutx, aleshores una pedania depenent del municipi de Sóller (Fornalutx no es va independitzar fins a principis del segle XIX). Eren els seus pares Toni Ripoll Ros i Joana Maria Reynés Arbona i era el sisè de set germans: Tomeu (1752), Elisabet (1755), Joana Maria (1757), Joan Pau (1759), Catalina (1762) i Margalida (1770). L'esmentat Toni Ripoll Reynés es va casar dia 8 de gener de 1788 amb la curiablancuera Maria Barceló Barceló, filla de Baltasar i Francisca i va passar a viure a s'Alqueria Blanca, on engendraren a Toni, Joana Maria (1788), Francisca (1799) i Baltasar (1807).

El fill petit Baltasar Ripoll Barceló (02-06-1807 / 09-04-1881) va contraure matrimoni amb Catalina Barceló Vicens, filla de Damià i Francisca, i tingueren aquests fills: Toni (1833), Damià (1836), Maria (1839), Francisca (1841), Catalina (1844), Baltasar (1847) i Tomeu (1849). El segon dels fills, Damià Ripoll Barceló (25-02-1836 / 13-12-1922) es va casar amb Antònia Maria Vidal Bordoy, filla de Miquel i Antònia Maria, dels quals varen néixer Baltasar (1864), Catalina (1867), Antònia Maria (1869), Maria (1872), Damià (1877) i Miquel

Damià Ripoll Vidal (1877-1956) i Toninaina Barceló Rigo (1884-1960).

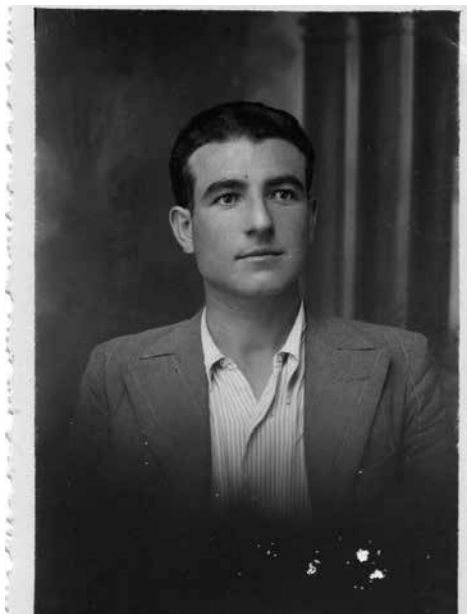
Damià Valldepadrinas Ripoll (nat 1903) i l'esposa Miquela Timoner. Foto:Talleres fotogràfics Amer- Ernesto Guardia. Quint,19 - Palma.

D'esquerra a dreta, Guillem Xina, Colau Rotger i Toni Ripoll Barceló.

Jaume i Biel Pericàs Ripoll, amb els seus pares Biel Pericàs Jaume i Catalina Ripoll Vidal (1897-1957). Foto: Talleres fotográficos Amer- Ernesto Guardia. Quint,19 - Palma.

Damià Ripoll Barceló (1917-1997).

(1884). D'aquests germans, Baltasar, mort a 34 anys, es va casar amb Joana Maria Bonet i engendraren a Antònia (1891), Damià (1893), Toni (1896, casat amb Francisca Rotger Rotger) i Pixedis (1899, casada amb Miquel Ibáñez Fuster); Maria es va casar amb Miquel Pau Barceló Amengual i tengueren per fills a Pere (1900, casat amb amb Apol·lònia Calafat) i Damià (1902, mort als 4 anys). Dels germans Miquel, Catalina i Damià obrirem nous apartats:

Miquel Ripoll Vidal, conegut per *Miquel Beu*, nascut dia 6 d'agost de 1884, es va casar en primeres núpcies amb Catalina Barceló Enrich (12-08-1886 / 28-05-1917), germana del pare de Sebastià i Pere *Timpanyo*, dels quals varen néixer Damià (1914) i Antònia (1915, casada el 1934 amb Biel Ensenyat *Picapedra*, famós àrbitre de futbol). Del matrimoni en segones núpcies amb Maria Vidal Maimó varen néixer Andreu (1919), Catalina (1922) i Maria (1929). Damià Ripoll Barceló, nat dia 16 de febrer de 1914, es va casar a Son Servera, on feia feina a les vies del tren, dia 21 de novembre de 1942 amb Catalina Brunet Grau, dels quals naixeren Miquel (1945) i Catalina (1950). Damià Ripoll Gálvez (1972), fill de Miquel Ripoll Brunet fou batle de Son Servera entre els anys 2003 i 2007.

Catalina Ripoll Vidal, nascuda dia 9 de maig de 1867, era coneguda com **Madò Reimessa** o *Resmessa*. Va habitar la que actualment se coneix com *sa Torre des Pi* o *sa Torre den Tomàs* on hi va haver *sa Teulera d'en Reimés*, en referència al seu pare Damià Ripoll *Reimés*. Sense haver pogut esbrinar l'origen d'aquest malnom, tenc la meua teoria de que pot provenir del primer Ripoll establert a s'Alqueria: Toni Ripoll Reynés, repadrí de *Madò Reimessa*, el segon llinatge del qual, molt habitual a la seva procedència sollerica, hauria donat el femení *Reynessa* i més tard

Jaume Pericàs fotografiat a València. Foto: Fotografia Joaquín Sanchís Serrano "Finezas": Jesús, 3 - València.

Reimessa. Va escandalitzar la moral puritana de l'època, doncs de fadrina es va aplegar amb un home casat, Tomeu Valldepadrinas Planas i tengueren els fills Catalina (1897), la qual va portar els llinatge de sa mare, Joanaina (1899), Antònia (1901), Damià (1903, padrí patern de Miquela Valldepadrinas *de can Timoner*) i Francisca (1907, casada el 1922 amb el carrabiner de Portopetro Juan de la Cruz Álvarez).

Francisca Valldepadrinas Ripoll (nada 1907) i el nebot Tomeu Lluís Valldepadrinas Timoner.

Jaume Pericàs, fotografiat a finals de setembre de 1929.

Catalina, filla de madò *Reimessa* estava de criada a Ciutat i allà va quedar embarassada de Biel Pericàs Jaume, conegut popularment com *Marino Charlot*, un torero còmic que també actuava de subaltern a les corrides de toros de Palma de principis del segle XIX. El nin Jaume va néixer a *sa Torre des Pi*, la mare se'n va tornar a Ciutat poc després i el va deixar perquè el cuidàs la padrina, *Madò Reimessa*. Del nin Jaume Pericàs Ripoll en parlarem al final. *Madò Reimessa*, una

dona criticada en el seu moment, fou una dona de coratge, que va surar i pujat tota sola els fills i el nét. Va viure uns anys a la costa de *na Gallet* de s'Alqueria Blanca, a la vivenda actual de Pep Pons i Bàrbara *Pinya* –coneguda aleshores com *can Gallet*– i va morir a principis dels anys 50 a Ciutat.

Damià Ripoll Vidal va néixer dia 1 de juny de 1877. Es ca vasar amb Tonina Barceló Rigo de *can Formatge*, de la mateixa barriada de *sa Teulera*.

El matrimoni va engendrar a Antònia (1907 –casada amb Sebastià Bonet *Marranxa*- i mare d'Antònia i Joan *Rel·ló*), Miquela (1914, mare de Margalida Mayans, casada amb Pau *Cosme*), Damià (1917, pare de Margalida –esposa de Gori *Ferrereta*- i Antònia, casada a s'Horta), Catalina (1923, va morir a un mes) i Maria (1924, que va morir als 30 anys). A part, el matrimoni va adoptar a Toni de la Inclusa, qui es va casar a es Llombards amb Margalida Bonet Bassa i foren pares del popular Damià *Rel·ló* llombarder.

EL MALNOM DELS RIPOLL I EL SEUS NOMS DE PILA

Desconeixem amb quin àlies o malnom foren coneguts els primers Ripoll que habitaren s'Alqueria Blanca. Passades unes quantes generacions tots ells adoptaren el malnom *Rel·ló*, que ha perdurat fins els nostres dies. Pel que fa al noms de pila, el primer Toni Ripoll establert a s'Alqueria el 1788, feia el nom pel seu pare Toni Miquel Ros, nat dia 21 d'agost de 1751, ja que fou el tercer dels germans mascles. El seu nét Toni Ripoll Barceló, nat dia 12 de gener de 1853, com que va morir als 9 mesos va tallar la cadena d'aquest nom de pila per via paterna, recuperada a principis del segle XX pel nin adoptat a la Inclusa Toni Ripoll Barceló. El sogre del primer Ripoll curiablancer, de nom Baltasar Barceló, va donar noms a diferents Baltasars Ripoll,

Jaume Pericàs va dedicar la fotografia al seu oncle Damià Valldepadrinas.

el primer nat el 1807 i el darrer nascut a s'Alqueria l'any 1936, Baltasar Ripoll Rotger, casat amb Purificación Arellano. El sogre del primer Baltasar Ripoll, Damià Barceló fou qui donà nom per línia materna al primer Damià Ripoll, nat el 1836, del qual descendeixen tots els Damià Ripoll, el nom més comú de la saga i família de can *Rel·ló*. Un dels darrers descendents, ja fora de s'Alqueria Blanca, és Damià Ripoll Gálvez, natural de Son Servera, nat l'any 1972.

D'esquerra a dreta, a dalt Catalina Brunet Grau, Damià Ripoll Barceló i Miquel Ripoll Brunet. A baix Damià Ripoll Gálvez, Fina Gálvez Andreu, José Diego Ripoll Gálvez, Toni Vilchez Ripoll, Catalina Ripoll Gálvez, Francisco Damià Vilchez Ripoll i Catalina Ripoll Brunet.

ELS OFICIS DELS RIPOLL

No hem pogut ubicar amb exactitud a quina casa va viure el primer Ripoll establert a s'Alqueria, a finals del segle XVIII, però sí sabem que els seus descendents, un segle després habitaven les cases de la bar-

riada de *sa Teulera*, algunes d'elles a l'actualitat propietat dels seus hereus. Per tant no seria molt desca-bellat pensar que des de la seva arribada, Toni Ripoll Reynés i la seva família s'establiren a *sa Teulera*, molt probablement per dur a terme l'ofici de teuler. Tenim exemples

de bastants teulers que exercien a s'Alqueria, els quals descendien de fora poble: en els llibres parroquials la primera referència es la de Maria Josepa Crespí Salort, batejada l'any 1851, filla de Miquel Crespí i Francina¹ Salort, "alfareros", naturals de Palma. Tomeu Valldepadrinas Planas, nascut també a Palma el 1863, s'establí a la casa número 17 del carrer *sa Teulera* a la darrera dècada del segle XIX per practicar l'ofici de teuler; vivia no molt enfora de Catalina Ripoll *Reimessa*, la dona fadrina amb la qual va tenir quatre filles i un fill. A l'*Anuario Balear de 1928*, on s'especifiquen tots els comerços de Mallorca i els seus propietaris, apareix Tomeu Borràs Oliver com a teuler, del carrer Teulera, 14, un altre vengut de fora. Tots aquests mestres forans, la majoria venguts de Ciutat, solien fer de roders, un art que exigia més tècnica i un cert aprenentatge per dur-lo a terme, amb més tradició i coneixements a altres indrets de Mallorca. Quan es tractava simplement de fer teules no eren necessaris tants coneixements. Dels altres forans que vengueren a s'Alqueria podríem anomenar en Martí, un roder d'Inca, en *Regalat*, en *Tanqueta* i en Samuel Albertí Alzina, qui va fer feina a la teulera de Joan Viudès i després es va casar amb Pixedis Rotger *Parra*.

Les famílies Ripoll *de can Relló*, a pesar de que es dedicaren bàsicament a la pagesia, vivien molt properes als teulers de la seva barriada, i bastants dels seus integrants exerciren de teulers. En el cens del municipi santanyiner de 1922, Miquel Ripoll Vidal, *Miquel Beu Relló* figura com a "alfarero" (la seva teulera més tard la va adquirir Joan *Marranxa*), el mateix ofici del seu germà Damià (padrí de Joan *Relló*) a l'*Anuario Balear de 1928*, el qual va treballar a la teulera den Rigo, més tard propietat de Jaume *Marranxa* i posteriorment de Macià Julià *de sa Teulera*. Toni Ripoll Bonet, en *Toni Mossó*, fill de Baltasar Ripoll Vidal (germà de Damià i Miquel *Beu Relló*), va fer feina a la teulera del seu sogre Joan *Viudès*. Damià Valldepadrinas Ripoll, padrí de Miquela *de can Timoner*, va fer feina en els anys 20 del segle passat a la teulera *des Molí des Pont*. El darrer dels *Relló* que s'hi va dedicar fou el fill adoptat de Damià, Toni Ripoll Barceló *Relló* que abans d'anar a viure a es Llombards, va fer feina a la teulera construïda per ell mateix: la *Teulera den Toni Relló*. Un familiar molt directe dels Ripoll, Sebastià Bonet Barceló *Marranxa*, espòs d'Antònia *Ripoll* i pare de Joan Bonet Ripoll *Relló*, fou el darrer curi-Blanquer que es va dedicar plenament a un ofici amb tanta tradició en el poble de s'Alqueria Blanca.

JAUME PERICÀS RIPOLL (1916-1989)

Hem deixat pel final el personatge, la fama del qual ha arribat més enfora, no només dels que porten el llinatge Ripoll, també segurament de tots els curiablancuers de la història. Jaume Pericàs Ripoll, batejat com Pep Jaume, va néixer a la coneguda com *Torre den Tomàs*, actualment *Torre des Pi* dia 14 de març de 1916, fill de Gabriel Pericàs Jaume (1884-1963) i Catalina Ripoll Vidal (1897-1957). Després de viure els seus primers anys a s'Alqueria, surat i pujat per la seva padrina *Madò Reimessa*, va anar a Ciutat on de ben petit va sentir una gran passió per l'art del seu pare: torero. Poc després de néixer el seu germà Gabriel (1926-2013) qui també va destacar com a torero, Jaume Pericàs, encara en edat adolescent passà a residir a València amb la seva tia Joanaina, casada amb el murer Tomeu Tous que tenia allà un negoci de cinematografia. Als 15 anys va fer el seu debut sense cavalls a Madrid, dia 4 de juliol de 1931, i amb cavalls també a Madrid dia 22 de juny de 1933. Es va presentar a Barcelona a la plaça de toros de Las Arenas dia 22 d'octubre de 1933, alternant amb Varelito II i Curro Caro. Va rebre l'alternativa dia 17 de març de 1936 a València, per les festes de Sant Josep, del gran mestre Domin-

go Ortega, amb testimoni de Rafael Ponce i toros d'Antonio Pérez; en el mes de maig del mateix any torea va a la Monumental de Barcelona i dia 2 de juliol, dies abans d'esclatar la guerra, confirmava l'alternativa a Las Ventas de Madrid. La Guerra Civil va frenar la seva fulgurant carrera, quan amb el seu estil fi i elegant s'aproximava a figures de la talla de Manolete, Ortega i Arruza. Va continuar toreadant a places de l'Amèrica Llatina: Perú, Veneçuela, Mèxic i altres fins que retornava a Madrid. Segons el sastre de toreros Lorenzo Agudo, Jaume Pericàs era el més exigent de tots ells per poder vestir impecablement el *traje de luces*. És sens dubte el torero de més categoria que ha donat mai Mallorca.

Jaume Pericàs sempre va recordar les seves arrels curiablancueres i quan ja havia descobert la fama va comprar es Molí des Puig al pintor belga Médar Verburgh i allà s'hi va instal·lar amb la bella actriu madril lenya Charo, amb qui es passejava pels voltants amb un cavall i cabriol a principis dels anys quaranta. Anys més tard va vendre el molí i les seves visites a s'Alqueria anaren minvant². Es va casar l'any 1945 a la parròquia de Santa Catalina Tomàs de Palma amb la granadina Presentación Zapata "Dora", a qui havia conegut a Barcelona. Del matrimoni varen néixer Jaume (1947), ja di-

funt i Aina Maria (1953), mare de Pedro Codes Pericàs, qui també s'ha dedicat a l'art de la tauromàquia. Un càncer de còlon fou el causant de la mort de Jaume Pericàs Ripoll a Palma dia 10 de setembre de 1989.

Juliol 2020

¹ Miquel Pons entrevistà l'any 1994 (*Dies i Coses* núm.30) a Sebastià Bonnet Barceló Marranxa (1907/2003), casat a *can Relló* i que va fer molt anys de teuler. L'entrevistat anomenava una teulera molt antiga, que no havia estat del seu temps: *ca Madò Francina*, on restava una paret fumada.

² Vegeu *Pericàs i s'Alqueria Blanca* de Llorenç Capellà. Programa de Festes de Sant Roc 2001.

Fonts orals: Familiars actuals i Aina Maria Pericàs Zapata.

Fotografies: Familiars actuals de s'Alqueria Blanca i Son Servera. Miquela Valldepadrinas Grimalt.

Damià Ripoll Gálvez, batle de Son Servera entre 2003 i 2007.

PROGRAMA DE FESTES

FESTES DE SANT ROC 2020

DEL 9 AL 16 D'AGOST

DIUMENGE 9 D'AGOST

06,30 H

TROBADA DE PESCA SANT ROC 2020. Sortida des del camp de futbol de *sa Teulera*. Categoria infantil i juvenil (fins a 16 anys) i categories de roquer, grumeig i volantí. Es preveu que l'arribada i pesada del peix sigui a les 12,00 h al *Camp de futbol de sa Teulera*. Hi pot participar tothom.

DIVENDRES 14 D'AGOST

20,00 H

HISSADA DE LA BANDERA BLANCA. Símbol festiu de l'inici de les festes de Sant Roc, repicada de campanes i a continuació ball dels Caparrots de s'Alqueria Blanca amb els Xeremiers del poble a *la plaça de s'Era Vella*.

20,30 H

PREGÓ DE FESTES a càrrec de Joana Ferrer Nadal, mestre d'escola. A continuació la banda **Colors**, formada per un grup de nines de s'Alqueria, interpretarà un parell de cançons. A *la plaça de s'Era Vella*.

DISSABTE 15 D'AGOST

22,00 H

Concert a càrrec de la **Banda Municipal de Música de Santanyí**, dirigida per Pedro Vallbona. *A la plaça de s'Era Vella.*

DIUMENGE 16 D'AGOST

11,00 H

OFICI SOLEMNE EN HONOR A SANT ROC

Presidirà l'eucaristia Mn. Nadal Bernat, vicari de sa nostra unitat. Cantarà el cor parroquial de s'Alqueria Blanca. En acabar l'ofici es donarà un obsequi a tots els matrimonis que compleixin 50 anys de casats. Ho heu de comunicar al 605 408 808.

A la sortida hi haurà els Xeremiers

19,00 H

La tortuga atrapada a Cabrera.

Contacontes a càrrec del grup: *Curiablanqueres* (Maria Adrover, Pola Ginard i Martina Vidal). Amb la col·laboració, a la part tècnica i escenogràfica, de l'Associació Cultural *S'Heura*. *A la plaça de s'Era Vella.*

MESURES

DE SEGURETAT I HIGIENE

- ✓ Respectar la distància de seguretat.
- ✓ L'ús de la mascareta serà obligatòria.
- ✓ No oblideu rentar-vos les mans abans i després de totes les activitats.
- ✓ Evitau les aglomeracions en tot moment i sobretot al començament i a la finalització de tots els actes, sobretot quan la gent arriba i se'n va.
- ✓ Respectau la distribució de les cadires que trobareu ja col·locades als diferents actes.
- ✓ Evitau recolzar-vos al mobiliari i al material urbà (faroles, senyalització viària...)
- ✓ Seguiu i respectau en tot moment les indicacions del personal de l'organització de l'acte, de la Policia Local i de Protecció Civil.
- ✓ Recordau que abans i després dels actes, els espais on es celebren aquests, han estat desinfectats amb una solució que no és perillosa ni per a les persones ni per als animals.
- ✓ Tots els actes tendran aforament limitat.

EL GRIP A S'ALQUERIA BLANCA L'ANY 1918

JAUME RIGO

La gran pandèmia que viu el món des de principi d'any i que afecta directament Mallorca des del mes de març ha suposat tota una novetat inesperada pels ciutadans actuals, però els mallorquins dels darrers segles ja hagueren de lluitar contra epidèmies mortals que obligaren a mesures molt semblants a les que s'han hagut de prendre enguany per evitar el contagi del *Coronavirus*. En el segle XIV la pesta negra atacà fort els anys 1348, 1375 i 1384. En el segle següent la mateixa pesta aparegué a partir de 1435 i principalment el 1493 baix la denominació de *pesta den Boga*. Aquesta pesta anomenada també bubònica tornà aparèixer els anys 1552, 1652 i per darrera vegada ara fa dos-cents anys afectant principalment l'àrea d'Artà i Son Servera. Quan a principis del segle passat pareixia que aquestes malalties epidèmiques haurien desaparegut per sempre, ara fa poc més de cent anys, l'any 1918 l'epidèmia mundial del grip que matà més de 30 milions de persones afectava naturalment la nostra illa. Després

d'una primera onada amb pocs casos, entre els mesos d'abril i juliol, la primera víctima mortal a Mallorca se va produir en el mes de setembre a la localitat de s'Arracó. La segona mutació, en el darrer trimestre de l'any tengué conseqüències devastadores, mentre que la tercera fase, en els primers mesos de 1919 causà efectes menors. El caràcter maligne del virus provocava complicacions bronco-pulmonars i altres infeccions que afectaven fetge, cor i ronyons. La febre molt alta, l'asfíxia o la insuficiència cardíaca provocaven la mort de gran part dels afectats en pocs dies.

Cap a finals de setembre de 1918 l'epidèmia es localitzava a la zona de ponent de Mallorca, però també a Lluçmajor, Campos, Manacor i municipis propers. El punt àlgid a Mallorca pel que fa a defuncions foren els mesos d'octubre (727) i novembre (673). En el període setembre-desembre de 1918 els municipis amb més morts foren Palma (433), sa Pobla (103), Muro (64), Santanyí (56), Pollença (51), Andratx (50), Sóller i Mana-

cor (49), Sineu i Marratxí (47), Petra (41), Esporles (38), Calvià i Lluçmajor (37), Alaró (33), Algaida (31) i Puigpunyent (30)¹.

En el municipi santanyíner el primer mort de grip es registrà dia 23 d'octubre de 1918, es tractava del nin de 9 anys Lluç Lladó Vidal de la vila de Santanyí. Segons Bernat Llaneres (pseudònim de Bernat Vidal i Tomàs) en el *quinzenal Santanyí*², en el municipi santanyíner moriren 97 persones en el període total que inclou els anys 1918 i 1919 (20 a s'Alqueria Blanca, 23 a ses Salines –no es va independitzar fins l'any 1925-, 10 a es Llombards, 1 a Calonge i 42 a Santanyí-Vila; si sumam les xifres per nuclis ens dóna un total de 96). Ens hem volgut centrar en els que moriren de grip a s'Alqueria Blanca. A pesar que el quinzenal n'anomena vint, en el llibre de defuncions de la parròquia de s'Alqueria només en desset apareix el grip com a causa mortal. Pot ser que altres malalties que s'especifiquen com a causa de la mort, totes elles descrites pel regent Bartomeu Cardell, com bronquitis o pneumònia, agreujades pel virus del grip, provocaren la defunció. Com va passar amb les morts de grip ocorregudes fa cent anys arreu de tot el planeta, la majoria de víctimes de s'Alqueria eren persones joves. Així ho demostren els desset curiabanquers i curiabanqueres que perderen la vida dins un període d'un mes, el primer dia 27 d'octubre i el darrer dia 26 de novembre de 1918, i que passam a relacionar,

per ordre cronològic de la seva data de defunció (entre parèntesi):

Guillem Vadell Vidal (27-10-1918), *de can Carles*, nascut dia 10 de gener de 1897, fill de Guillem Vadell Vidal i Catalina Vidal Rigo (08-04-1865 / 16-07-1940). Era el cinquè de deu germans: Salvadora (1889), Margalida (1890), Miquel (1892), Jaume (1894), el propi Guillem (1897), Catalina (1898), Joan (1900), Maria (1903), Francisca (1905) i el més petit Andreu (1912), pare de Guillem i Pep *Carles*. Va morir fadrí als 21 anys.

Francisca Vadell Vidal (31-10-1918), *de can Carles*, germana de l'anterior, moria als 13 anys. Havia nascut dia 25 de juliol de 1905.

Joana Maria Rigo Rigo (31-10-1918), *de can Vidal*, filla de Tomeu Rigo Vicens i Sebastiana Rigo Danús, va néixer dia 28 d'octubre de 1858. Era germana de Tomeu (1870) i Francisca (1872). Es va casar amb Toni Vidal Rigo, *en Vidal* (17-6-1869 / 09-01-1941, fill de Sebastià Vidal Vicens i Jaumeta Rigo Rigo), famós per les gloses que feren a ell i el seu mul després de la peregrinació a Lluç l'any 1914. Del matrimoni va néixer Maria (1892) i Jaumeta (1899). Joana Maria Rigo acabava de complir 60 anys quan va morir.

Miquel Adrover Bonet (01-11-1918), *de can Ferrereta*, nascut dia 19 de febrer de 1918, fill de Gori Adrover Adrover i Maria Bonet Barceló. Era germà de Maria (1914), mare de Gori i Bel *Ferrereta*. Va morir als 8 mesos de grip.

Maria Puigròs Sansaloni, Sor Llorença (02-11-1918). Filla de Guillem i Margalida, va néixer a Son Carrió dia 5 d'abril de 1883. Va morir als 35 anys quan estava com a Religiosa Franciscana en el convent de s'Alqueria Blanca

Miquel Barceló Sbert (02-11-1918), *de na Bramona*, nascut dia 15 de febrer de 1891, fill de Damià Barceló Vadell i Francisca Sbert Bonet (26-05-1860 / 07-02-1939). Era germà de Francisca (1887), Apol·lònia (1888), Damià (1889), Simó (1893) i dels bessons Pere i Biel (1897), morts als pocs dies de néixer. Es va casar dia 13 de novembre de 1915 amb Margalida Rigo Vicens *de cas General* (29-03-1896 / 06-06-1981). Moria de grip als 27 anys. Va tenir un sol fill, Damià Barceló Rigo *General* (10-10-1916 / 12-09-2010), pare de Miquel Barceló Rosselló *General*, resident a cas Concos i casat amb Ventura Bordoy Obrador. Conta Miquel Barceló, nét de qui va morir aquell any, que el seu padrí havia anat a sembrar a un d'aquells dies de tardor de l'any 1918 i quan va arribar a ca seva va demanar a la seva dona Margalida a veure si ella podria desenganxar l'ase ja que no se sentia molt bé; al cap de pocs dies va morir de grip i deixava un sol fill, Damià, orfe de pare als dos anys d'edat.

Margalida Rigo Rotger (03-11-1918), *de cas Tort*, filla de Damià Rigo Bonet (17-03-1854) i Catalina Rotger Rigo (21-03-1855). Va néixer dia 1 d'abril de 1884 i es va casar amb Andreu Rigo Adrover *de cas Cabo* (28-10-1875 / 18-03-1970). Era germana de Catalina (1881), Miquel

Miquel Barceló Sbert de na Bramona, fotografiat a Ciutat quan feia el servei militar a Artilleria. Va morir de grip als 27 anys dia 2 de novembre de 1918 (Foto: Fulgencio Sastre, C/Conquistador, 34 - Palma).

(1886), Miquela (1890) i Francisca (1896). Abans de morir als 34 anys havia tingut els fills Andreu (10-12-1903 / 06-10-1973), pare de n'Andreu Cabo actual, Sebastiana (1905), Catalina (1908), Damià (1911) i Margalida (1914).

Marc Rigo Julià (04-11-1918), *de Son Ramon*, nascut dia 7 de novembre de 1884, fill de Toni Rigo Rotger (10-02-1856) i de la porrerenca Margalida Julià Sagreras. Era germà de Toni (08-09-1879 / 01-07-1960, *l'amo en Toni Ramon*, regidor de l'Ajuntament de San-

tanyí), Andreu (1881), Apol·lònia (1889) i Francisca (1896). S'havia casat dia 9 de febrer de 1918 amb Catalina Rotger Bonet *de s'Aljub* (29-12-1891 / 18-04-1975), el mateix any de la seva mort ocorreguda tres dies abans de complir els 34 anys.

Pep Rigo Rosselló (07-11-1918), *de can Cordella*, havia nat dia 9 d'abril de 1895, fill d'Andreu Rigo Sbert (30-09-1852 / 09-10-1936) i Miquela Rosselló Rigo (31-03-1861 / 07-11-1950), germà de Tomeu (1887), Miquel (1890), Toni (1896), Jaume (1899) i Jaumeta (1902, mare de Miquela *de can Marc o de sa Quintana*). Va morir de grip a l'edat de 23 anys.

Jaume Rigo Rosselló (09-11-1918), *de can Cordella*, germà de l'anterior, nascut dia 15 de novembre de 1899, va morir de grip uns dies abans de complir els 19 anys.

Joanaina Rigo Bonet (11-11-1918), *de sa Tancassa*, havia nascut dia 26 de setembre de 1863, filla de Toni Rigo Rigo i Catalina Bonet Rigo. Eren els seus germans Pere (1865), Miquela (1866), Catalina (1868) i Jaumeta (1872). Es va casar amb Tomeu Rotger Roig (30-06-1855 / 29-03-1932) amb qui va engendrar Marc (1883), Toni (1884), Tomeu (1886), Pere (1887), Joan (1893), Catalina (1896), Joanaina (1899) i Pixedis (1904). Moria als 55 anys.

Tomeu Rigo Rigo (12-11-1918), *Canyamel*, nascut dia 1 de desembre de 1897, fill d'Andreu Rigo Barceló (27-09-1858 / 27-10-1936) i Miquela Rigo Sbert (11-

08-1867 / 08-10-1935). Eren els seus germans Andreu (1893), Apol·lònia (1895), Jaumeta (1900, que va morir als 2 anys), Miquel (1903) i Toni (1906, pare d'Andreu, Miquela i Maria *Canyamel*). Va morir de grip unes setmanes abans de complir els 21 anys.

Llorenç Rigo Vicens (15-11-1918), *de ses Cases Noves*, fill de Jaume Rigo Adrover i Maria Vicens Rigo, va néixer dia 29 de gener de 1883. Eren els seus germans Andreu (1876), Miquela (1885), Maria (1887) i Jaume (1889). Es va casar amb Catalina Pons Bonet *Gustina* (07-05-1889 / 05-05-1978) i engendraren a Jaume (1913, pare de Catalina *de cas Picapedrer*), Agustí (1916, pare de Llorenç, Sebastià i Catalina *de cas Picapedrer*) i Maria (1918). Va morir als 35 anys.

Toni Rotger Rigo (15-11-1918), *de sa Tancassa*, nascut dia 1 de novembre de 1884, fill de Tomeu Rotger Roig i Joanaina Rigo Bonet, morta quatre dies abans també de grip. Es va casar amb Toninaina Rigo Cifre (06-02-1889 / 14-05-1961), amb la qual tengué aquests fills: Margalida (1907, casada el 1937 amb Francesc Adrover Amengual *de can Polla* de Calonge), Tomeu (1912) i Sebastià (1915, casat el 1940 amb Andreeva Garcias *Beato*), pare de n'Antònia *de sa Tancassa*. Va morir dues setmanes després de complir els 34 anys.

Andreu Barceló Rigo (15-11-1918), *de can Relleta*, fill de Damià Barceló Rigo i Toninaina Rigo Rigo. Havia nat dia 13 de setembre de 1917. Era germà de Bel

Toni i Miquel Rigo Rigo Canyamel a la dècada dels anys 20 del segle passat, amb els seus pares Andreu Rigo Barceló i Miquela Rigo Sbert, retratats pocs anys després de la mort per grip del seu germà Tomeu (Foto: Amer-Ernesto Guardia, C/Quint, 19 – Palma)

(1909), casada amb Tomeu Obrador Xamarrí, Joanaina (1913) i Antònia (1916), casada amb Salvador Vidal Madoneta. Va morir als 14 mesos de grip.

Francisca Pons Vallbona (17-11-1918), de Son Ponç, va néixer dia 4 de febrer de 1887, filla de Tomeu Pons Vicens i Sebastiana Vallbona Adrover (de cas Senyor de Calonge, 25-04-1862 / 18-03-1914). Foren el seus germans Miquel (1881, batle de s'Alqueria en dues etapes entre 1923 i 1934 i pare de Sebastiana Petita), Maria (1882), Pep (1884) i Tomeu (1889, es *geperut Pons*). Moria fadrina als 31 anys.

Andreu Rigo Vicens (26-11-1918), de ses Cases Noves, va néixer dia 11 de març de 1876, fill de Jaume Rigo Adrover

i Maria Vicens Rigo, i germà de Llorenç, mort també de grip onze dies abans. Es va casar amb Francinaina Pons Bonet (15-11-1880 / 28-05-1958) i tengueren aquests fills: Catalina *des Vivero* (1904), Jaume *Piroll* (1908), Maria (1916) i Agustí *Francinaina* (1918, pare d'Andreu, Joan i Francisca). Moria també de grip als 42 anys.

Juliol de 2020

¹ Lluç i Dubon, Ferran Didac: *L'epidèmia de grip de l'any 1918 a les Illes Balears*. Palma, 1991.

² Vegeu 1918, *s'any des grip* de Joan Nadal Clar a programa de festes de Sant Domingo, es Llombards 2018.

COL-LABORACIÓ

Ajuntament de Santanyí (organització i patrocini)
AMIPA Mare de Déu de Consolació
Associació Cultural s'Heura
Associació de Mestresses de Casa de s'Alqueria Blanca i Portopetro
Associació de Persones Majors de s'Alqueria Blanca i Portopetro
Club de Pesca Deportiva s'Alqueria Blanca
CE Alqueria
Cor Parroquial de s'Alqueria Blanca
Parròquia de s'Alqueria Blanca
Banda de Música de Santanyí
Xeremiers
Caparrots
Biel Mesquida Barceló
Jaume Rigo de "Can Sabater"
Joana Ferrer Nadal
Mn. Nadal Bernat
Mn. Tomeu Villalonga
Damià Rigo "Son Llorenç"
Bartomeu Vicens "Cabrer", Toni Vallbona "Reió" i tots els caminers
Policia Municipal de Santanyí
Agrupació Protecció Civil de Santanyí
Grup de nines de s'Alqueria Blanca: Maria Adrover, Martina Vidal,
Neus Vallbona, Núria Rosende i Pola Ginard.
Representants de s'Alqueria Blanca: Antònia Bonet Rigo, Apolònia
Terrasa Rigo
i Mª Francisca Rosselló Rigo

Un especial agraïment a totes aquelles persones que d'una manera o d'una altra aporten el seu granet d'arena i fan possible que les festes de Sant Roc es celebrin any rere any.

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT DE SANTANYÍ	971653002
OFICINES I POLICIA MUNICIPAL	971653002
RECAPTACIÓ MUNICIPAL I DE LA CAIB	971653002
GUÀRDIA CIVIL .	971653081
JUTJAT	971163126
BIBLIOTECA MUNICIPAL SANTANYÍ .	971653394
BIBLIOTECA MUNICIPAL CALA D'OR	971648487
CENTRE CÍVIC DE CALA D'OR	971648028
CENTRE JOVE DE CALA D'OR	971643369
OFICINA MUNICIPAL DE TURISME DE CALA D'OR	971657463
POLICIA MUNICIPAL A CALA D'OR	971643520
INSTITUT D'ENSENYAMENT SECUNDARI DE SANTANYÍ	971642071
COL.LEGI MARE DE DÉU DE CONSOLACIÓ	971654143
ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA DE SANTANYÍ	971654262
PAC SANTANYÍ	971163296
UNITAT SANITÀRIA DE CALA D'OR	971658003
UNITAT SANITÀRIA DE CALONGE	971837166
UNITAT SANITÀRIA DE S'ALQUERIA BLANCA	971164170
FARMÀCIA VIDAL MAS	971164044
SEMDESA (SERVEIS MSERVEISLS DE SANTANYÍ	971648580
NETEJA VIÀRIA - TELÈFON D'INFORMACIÓ AL CIUTADÀ	971648484
OFICINA ATENCIÓ AL CIUTADÀ S'ALQUERIA BLANCA	971211089
REPRESENTANT DEL BATLE, MARIA FRANCISCA ROSSELLÓ RIGO	605408808

AJUNTAMENT DE SANTANYÍ